

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ В.А. Мазур
«___» _____ 2017 р.

**Програма
підготовки аспірантів і здобувачів
до кандидатського іспиту з іноземної мови**

Вінниця – 2017

Довгань Л.І., Кравець Р.А., Гарник А.А. Програма підготовки аспірантів і здобувачів до кандидатського іспиту з іноземної мови. – Вінниця, 2017. – 16 с.

Рецензенти:

Яцишин О. М., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського

Волошина О. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету

Запропонована програма курсу для підготовки до кандидатського іспиту з іноземної мови призначена для аспірантів, здобувачів вченого ступеню кандидата у відповідній галузі наук. Програму створено з урахуванням положень Державної національної програми «Освіта», вимог та рекомендацій Вищої атестаційної комісії України.

Рекомендовано до видання Вченою радою університету
(протокол від 28 березня 2017 р. № 9)

Схвалено науково-методичною комісією університету
(протокол від 22 лютого 2017 р. № 5)

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету менеджменту та права (протокол від 15 лютого 2017 р. за № 6)

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту та права (протокол від 17 лютого 2017 р. № 6)

У Програмі викладено мету і завдання курсу іноземної мови для підготовки аспірантів та здобувачів до складання кандидатського іспиту. Подаються нормативи кінцевих навичок і вмінь, порядок допущення до іспиту та його структура.

Викладачі, що забезпечують підготовку аспірантів і здобувачів, на основі положень програми розробляють робочі програми курсів відповідних іноземних мов відповідно до встановленої кількості навчальних годин на окремі види роботи.

Кандидатський іспит приймається два рази на рік (під час іспитових сесій), рівень знань оцінюється за чотирьохбальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Після успішного складання кандидатського іспиту видається посвідчення встановленої форми.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

1.1. Мета курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів – опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах.

1.2. Завдання курсу полягає у вдосконаленні та подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з іноземної мови, набутих в обсязі вузівської програми, в різних видах мовленнєвої діяльності.

1.2.1. Аудіювання. Ставиться завданням досягти навичок сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики на рівні 85-90% інформації при темпі її пред'явлення на 100-120 слів на хвилину.

1.2.2. Навики спілкування. Завдання курсу: розвиток навичок природно-мотивованого монологічного та діалогічного мовлення при темпі висловлювань на 200-250 слів на хвилину.

Рівень навичок монологічного мовлення має забезпечувати можливість самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби

дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи.

Наприкінці курсу навчання аспіранти та здобувачі повинні мати навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії та елементарного спілкування в межах побутової тематики та ситуацій, пов'язаних з перебуванням у закордонному відрядженні.

1.2.3. Читання. Завданням ставиться подальший розвиток навичок оглядового, інформативного і глибинного читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху.

Навички з проглядного читання мають забезпечувати вміння ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та у загальних рисах давати характеристику загального уявлення про його зміст.

Інформативне читання передбачає вміння прослідкувати розвиток теми і загальну аргументацію та зрозуміти головні положення змісту.

Навички глибинного читання відпрацьовуються на рівні повного і точного розуміння тексту.

1.2.4. Переклад. Усний і письмовий переклад з іноземної мови рідною може використовуватися як засіб опанування іноземної мови, прийом розвитку навичок і вмінь читання і ефективний спосіб контролю повноти і точності розуміння. Для формування навичок перекладу необхідні деякі відомості про особливості мови і стилю, з теорії і практики перекладу наукової і технічної літератури: поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальні заміни, багатозначність слів, збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів тощо.

Показником сформованості навичок і вмінь перекладу слугують такі нормативи: за одну академічну годину (45 хвилин) письмовий переклад (із словником) 2000 др. знаків, для усного перекладу – 4000-4500 др. знаків оригінального тексту з фаху.

1.2.5. Анотування і реферування. Навчання анотуванню і реферуванню (рідною й іноземною мовами) має бути спрямоване на вироблення навичок і

вмінь оформлення отримуваної інформації. Анотування й реферування використовується також як прийом контролю щодо розуміння тексту. Практичним заняттям з анотування й реферування має передувати засвоєння деяких теоретичних засад, таких як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат).

Кінцеві навички і вміння мають давати можливість скласти іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження, тощо.

1.2.6. Письмо. Для розвитку різних мовленнєвих навичок і вмінь важливе значення має також письмо іноземною мовою. Ставиться за мету періодичне виконання письмових лексичних і граматичних вправ, складання планів чи конспектів до прочитаного у письмовому вигляді, виклад змісту прослуханого чи прочитаного у письмовому вигляді (в т.ч. у формі анотацій і рефератів), написання доповідей і повідомлень, приватних і ділових листів, оформлення інших основних видів документації (заявок на участь у конференції, складання стислої автобіографічного нарису тощо).

2. НАВЧАННЯ СИСТЕМИ МОВИ

2.1. Фонетика. В курсі іноземної мови має бути передбачена корекція вимови, вдосконалення вимовних навичок і вмінь при читанні вголос і в усному висловлюванні. Першочергове значення приділяється інтонаційному оформленню речення (поділ на інтонаційно-сміслові групи-синтагми, правила розміщення фразового і логічного наголосу, словесного наголосу в двоскладових і багатоскладових словах). Робота над вимовою ведеться як на матеріалі текстів для читання, так і на спеціальних фонетичних вправах і лабораторних роботах.

2.2. Лексика. До кінця курсу лексичний запас повинен складати не менше 3-4 тисяч лексичних одиниць (в т.ч. приблизно 1 тис. термінів з фаху). Слід звертати увагу на специфіку лексичних засобів вираження змісту текстів з фаху, на багатозначність службових і загальнонаукових слів, на механізм словотворення, на явище синонімії і омонімії. На розвиток фразеологічних словосполук, слів і словосполучень, фразеологізмів властивих для усного мовлення в ситуаціях ділового спілкування, на знання і правильне читання скорочень, умовних позначень, формул, символів тощо.

2.3. Граматика. Навчання має бути зорієнтоване на відпрацювання практичних навичок і вмінь з граматики іноземної мови. Увага повинна приділятися типовим для стилю наукового мовлення складним синтаксичним конструкціям, зворотам з не особовими дієслівними формами, пасивним конструкціям, багатоелементним означенням, усіченим граматичним конструкціям, емпатичним (та інверсійним) структурам, засобам вираження смислового (логічного) наголосу, модальності тощо.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З КУРСУ

3.1. Навчальними текстами і літературою для читання може слугувати оригінальна монографічна і періодична, а також художньо-публіцистична література. Підбір матеріалу для читання з фаху слід здійснювати спільно і за участю профілюючих кафедр, наукових керівників. Рекомендована література іноземними мовами повинна бути не лише навчальним матеріалом, але й мати безпосереднє відношення до дисертаційної роботи.

3.1.1. Загальний обсяг літератури за повний курс навчання повинен складати 600 тис. друкованих знаків.

3.2. Розвиток навичок усного мовлення має охоплювати таку тематику:

Поняття наукового дослідження. Види наукових досліджень.

Наукова робота (тема дисертації, проблема, теорія та експеримент, економічна ефективність дослідження).

Наукові конференції і симпозіуми.

Основні ситуативні формули спілкування в закордонному науковому відрядженні.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Організація навчального процесу здійснюється згідно з календарним планом.

4.2. На початку курсу читається 2 лекції, в яких мають бути розкриті такі питання: мета і завдання курсу, іспитові вимоги, лексико-стилістичні особливості науково-технічної літератури, термінотворення, типи анотацій і рефератів, особливості користування словниками та довідковою літературою тощо.

4.3. На практичних заняттях рекомендується використовувати мовні (лексичні і граматичні) і мовленнєві комунікативно спрямовані вправи (трансформаційні, на техніку перекладу, підстановку, доповнення, скорочення і розширення речення; питально-відповідні вправи; вправи на розкриття змісту тексту, знаходження в тексті окремих місць, абзаців, речень, що ілюструють певні положення і є відповіддю на попередньо поставлене питання або відповідає попередньо складеному плану; завдання на встановлення в тексті невідповідностей із запропонованими положеннями; самостійне членування тексту на смислові частини і визначення заголовків до них; складання плану; скорочення абзаців і речень.

Варто також практикувати вправи на виявлення логічного стрижня статті, на тематичне узагальнення основних думок.

Обговорення тексту повинно виходити за рамки простого відтворення його змісту.

Висловлювання (підготовлені і непідготовлені) мають включати пояснення іноземною мовою окремих положень, графіків і процесів (згадуваних в тексті), елементи критичного аналізу, відповідні коментарі і оцінки, короткі повідомлення на задану тему.

В тематиці для розвитку навичок усного мовлення перевага повинна віддаватися професійним питанням, пов'язаним з науково-дослідною роботою аспіранта.

4.5. Рекомендується проведення серед аспірантів конференцій і

симпозіумів іноземною мовою, залучення аспірантів до укладання галузевих термінологічних словників, виконання замовлень профілюючих кафедр щодо письмових перекладів, перекладу патентів, анотування і реферування книг і журнальних статей тощо.

5. ФОРМИ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ І ВИМОГИ НА ІСПИТІ

Систематичний контроль є дієвим способом зміцнення знань і вмінь, важливим засобом управління процесом засвоєння навчального матеріалу.

5.1. Поточний контроль передбачає регулярний облік і контроль виконання різних видів домашніх завдань.

5.2. Проміжний контроль ставить за мету перевірку результатів вдосконалення навичок і вмінь перерахованих у Розділі 3 і може проводитися тричі протягом курсу навчання.

5.3. Підсумковою формою контролю має бути тест, який за структурою та змістом може наближатися до іспитового.

До складання кандидатського іспиту допускаються аспіранти і пошукувачі, що мають відповідний рівень підготовки, склали тест на кафедрі іноземної мови та підготували реферат з проблеми наукового дослідження. Реферат складається з україномовного огляду наукових робіт, прочитаних іноземною мовою, словника 100 термінів даної галузі науки та повідомлення про наукове дослідження, викладеного іноземною мовою у обсязі двох сторінок.

Звітними документами про складання кандидатського іспиту є: реферат і протокол з результатами іспиту.

Загальна оцінка виводиться на підставі результатів іспиту та оцінки за реферат.

6. СТРУКТУРА КАНДИДАТСЬКОГО ІСПИТУ

1. Читання і письмовий переклад рідною мовою зі словником оригінального тесту з фаху. Обсяг 2000 друкованих знаків.
2. Письмове анотування іноземною мовою (1000 др. знаків) україномовного тексту обсягом 4500-5000 др. знаків. Допускається використання словників.
3. Лексико-граматичний тест.
4. Співбесіда іноземною мовою з питань наукового дослідження і фаху.

Вимоги до написання реферату з іноземної мови

Умовою складання іспиту є опрацювання автентичної англомовної наукової літератури з питань наукового дослідження (600 тис. др. зн.) та написання на основі цього реферату українською мовою. Обсяг реферату – 35 сторінок, набраних в редакторі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5; поля: ліворуч 30 мм, праворуч 10 мм, знизу 20, вгорі 20 мм.

Реферат включає:

- зміст;
- вступ (2-3 сторінки);
- основну частину (3-4 розділи або 2-3 розділи з розгорнутим планом);
- висновки (1 сторінка);
- анотацію, написану англійською мовою (2-3 сторінки);
- словник із 100 термінів за спеціальністю;
- список використаної літератури (не менше 10).

Посилання здійснюються лише на автентичні літературні джерела згідно загальноприйнятих правил.

До реферату додається рецензія наукового керівника із завіреним підписом.

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

РЕФЕРАТ

з прочитаної англomовної літератури

на тему: «УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО
БІЗНЕСУ»

Виконав: аспірант першого року
заочної державної форми навчання
зі спеціальності 08.00.04 – економіка та
управління підприємствами
кафедри економіки
факультету економіки та
підприємництва
Онищенко Ігор Петрович

Науковий керівник: кандидат
економічних наук, доцент
Іванов Володимир Миколайович

Перевірив: кандидат педагогічних
наук, доцент
Довгань Лариса Іванівна

Навчальний матеріал з англійської мови

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.
2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.
3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів.
5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.
6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
7. Умовний спосіб.
8. Функції дієслів to be, to have, to do, will, should, would. Функції дієслів із закінченням -ing, -ed.
9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.
10. Артикль.
11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені займенники some, any і заперечний займенник no. Кількісні займенники many, much, few. Неозначено-особовий займенник one. Три функції one. Підсилювальні і зворотні займенники
12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.
13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
14. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу the more, the better, there+by.
15. Синтаксичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, «фальшиві друзі перекладача», британський та

американський варіанти англійської мови, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичені, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги і т.п.).

17. Жанрові особливості перекладу.

18. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Навчальний матеріал з німецької мови

1. Часові форми дієслова. Дієслова з віддільними та невіддільними префіксами. Дієслівне керування.

2. Пасив. Модальні дієслова з інфінітив пасив. Відмінювання іменників. Прийменники з давальним відмінком. Прийменники із знахідним відмінком.

3. Залежний інфінітив. Інфінітивні групи як члени речення. Множина іменників. Прийменники з давальним відмінком та знахідним відмінками.

4. Дієприкметник. Означення, виражене дієприкметником I і II. Дієприкметник I чи zu як означення.

5. Відокремлені дієприкметникові звороти. Прийменник з родовим відмінком. Результативний пасив.

6. Підрядні речення. Речення з підрядними означальними. Відмінювання відносних займенників.

7. Додаткові підрядні речення. Речення з підрядними причини. Введення логічних зв'язків.

8. Інфінітивні групи. Речення з підрядними мети і способу дії.

9. Речення з підрядними умовними.

10. Розділовий родовий відмінок.

11. Займенникові прислівники.

12. Звороти можливості та повинності. Конструкції haben + zu + інфінітив та sein + zu + інфінітив.

13. Парні сполучники.

14. Конструкція sich lassen + інфінітив. Сполучення знахідного відмінку з

інфінітивом.

15. Вказівні займенники у функції заміни іменників.

16. Речення з підрядними часу та мети. Подвійні прийменники та прийменники з підсиленням.

17. Спосіб вираження відношення до висловлювання. Модальні дієслова, складні форми модальних дієслів.

18. Спосіб вираження зв'язку з попереднім та наступним висловлюванням. Кон'юнктив в самостійних реченнях.

19. Кон'юнктив в умовних реченнях. Допустимі речення. Модальні дієслова у значенні речення.

20. Лексичні, граматичні та синтаксичні особливості перекладу науково-технічної літератури.

Навчальний матеріал з французької мови

1. Артикль.

2. Займенник.

3. Група часів індикативу.

4. Умовний спосіб.

5. Пасивна форма.

6. Інфінітив. Функції інфінітиву.

7. Дієприкметник.

8. Дієприслівник.

9. Порядок слів у реченні.

10. Узгодження часів індикативу.

11. Словотворення.

12. Складносурядне речення.

13. Складнопідрядне речення.

14. Лексичні, граматичні та синтаксичні особливості перекладу науково-технічного тексту.